

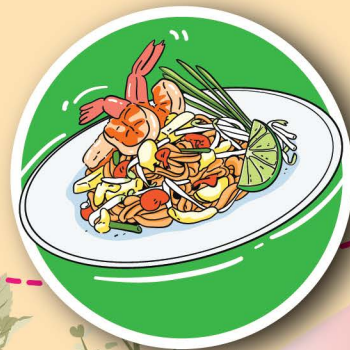
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

คู่มือ

การประเมินความพร้อม

แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

ที่ปรึกษา

นพ.ยงยศ ธรรมวุฒิ

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นพ.ธงชัย เลิศวิไลรัตนพงศ์

อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

นางสาววันทนา แจ้งประจักษ์

รองปลัดกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

ที่ปรึกษาวิชาการ

ผศ.ดร.สันติธร ภูริภักดี

บรรณาธิการ

ดร.ภญ.มณฑกา ธีรชัยสกุล

นางสาวสุตารัตน์ เกตโโล

ภญ.พิชญารัตน์ วรรณวุฒิกุล

กองบรรณาธิการ

นพ.ขวัญชัย วิศิษฐานนท์

นพ.ธิตี แสงธรรม

นางวิชณี วุฒิพงศ์

นางสาววิภา ลาภจตุรภูษ

นางอนงค์วรรณ ดาววัลย์

นางสาววิภา เต็งอภิชาติ

นางสาวปิยะรัตน์ สุริยะฉาย

นายวิโรจน์ สิตประเสริฐนันท์

นางสาวสมาลี ว่องเจริญกุล

ดร.ภญ.วิวรรณ วรกุลพาณิชย์

นางสาวชนมน มนต์ธนาภาพร

ภก.ณัฐวดี ปราบภัย

นางสาวอนงค์นาค เป้าทอง

พิมพ์ครั้งที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๗๐ เล่ม

จัดพิมพ์โดย กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข
๘๘/๒๓ หมู่ ๔ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

สถานที่พิมพ์ ร้านพุ่มทอง เลขที่ ๑๐/๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๒๒ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย
กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

คู่มือการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร.--

นนทบุรี : กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๖๖.

๔๐ หน้า.

๑. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ. I. ชื่อเรื่อง.

๓๓๘.๔๗๙๑

ISBN 978-616-11-5141-6

คำนำ

ปี ๒๕๖๓ ตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยจัดอยู่ในอันดับที่ ๑๕ ของโลก โดยมีการเติบโตต่อเนื่องทุกปี ในปี ๒๕๖๒ รายได้รวมจากธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยอยู่ที่ ๑.๖ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ เติบโตขึ้นจาก ๑.๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ๒๕๖๐ มีอัตราการเติบโตถึง ๑๘.๗% ส่วนในภูมิภาค Asia-Pacific ไทยอยู่ในอันดับที่ ๔ แสดงให้เห็นถึงโอกาสของผู้ประกอบการไทยในการต่อยอดหรือ ริเริ่มธุรกิจใหม่ ๆ จากความนิยมของการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

ในสถานการณ์สุขภาพที่เปลี่ยนแปลง ทิศทางการดูแลสุขภาพปรับเปลี่ยนไปสู่ทิศทางการส่งเสริมและสร้างเสริมสุขภาพมากขึ้น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มุ่งหมายพัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพที่ดีจากองค์ความรู้และภูมิปัญญาสุขภาพร่วมสมัย โดยเฉพาะช่วงนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรจะเป็นนวัตกรรมสุขภาพร่วมขับเคลื่อนตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อม หรือต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐาน รวมถึงสามารถพัฒนาและสร้างจุดเด่นที่มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์เฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวที่จะเป็นจุดดึงดูด และสร้างประสบการณ์ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยว รวมถึงเป็นการกำหนดมาตรการที่จำเป็นสำหรับการบริการ จัดกิจกรรม และเป้าหมายการพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของแหล่งท่องเที่ยว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจะมีการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเข้าสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร โดยหนังสือคู่มือการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรจะเป็นแนวทางการประเมินและพัฒนากิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สร้างแรงจูงใจในการสร้างเสริมสุขภาพ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเกิดความตระหนักในการนำองค์ความรู้สุขภาพมาปรับปรุงกิจการและกิจกรรมดูแลสุขภาพให้กับนักท่องเที่ยวให้มีสุขภาพที่ดี อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านสุขภาพและเศรษฐกิจทั้งต่อผู้ประกอบการและผู้รับบริการ รวมถึงเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ Medical and Wellness Tourism ต่อไป

คณะผู้จัดทำ
กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๓
การพัฒนารูปแบบและตัวชี้วัดในการประเมินศักยภาพและความพร้อม ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๓
หลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๖
วิธีการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๙
แนวทางการให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๑๑
ภาคผนวก	
- แบบประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	ก - ๑
- คำสั่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ ๒๔๐๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๔	ข - ๑
- คำสั่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ ๒๔๔๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔	ข - ๓

ความเป็นมาและความสำคัญ

ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยในปี ๒๕๖๒ เป็นอันดับที่ ๓๑ ของโลก หรืออันดับที่ ๓ ในกลุ่มอาเซียน รองจากประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย และเมื่อเปรียบเทียบกับ การจัดอันดับในปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีอันดับขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นถึง ๓ อันดับ จากอันดับที่ ๓๔ โดยดัชนีที่ไทยมีอันดับขีดความสามารถการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวดีที่สุด ๓ อันดับแรก คือ ดัชนีทรัพยากรธรรมชาติ (อันดับที่ ๑๐) ดัชนีโครงสร้างพื้นฐานบริการด้านการท่องเที่ยว (อันดับที่ ๑๔) และดัชนีการแข่งขันด้านราคา (อันดับที่ ๒๕) ตามลำดับ^๑ และจากการสำรวจของ Global Wellness Economy Monitor ประเทศไทยติดอันดับที่ ๑๓ ของโลก ที่สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกว่า ๑.๒๐ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา^๒ ภาพรวมของธุรกิจและอุตสาหกรรมของไทยมีรายได้หลักมาจากการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยได้เป็นอย่างมาก โดยข้อมูลศูนย์วิจัยกสิกรไทย ระบุว่า เมื่อปี ๒๕๖๒ ตลาดการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) มีนักท่องเที่ยวมาเยือนไทย ๓.๖ ล้านคน-ครั้ง สร้างรายได้การท่องเที่ยว ๔๑,๐๐๐ ล้านบาท เกิดการจ้างงาน ๙,๑๙๕ คน เมื่อตลาดกว้างขึ้นเป็น “Wellness Tourism” หรือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มาเยือนไทย ๑๒.๕ ล้านคน-ครั้ง สร้างรายได้การท่องเที่ยว ๔๐๙,๒๐๐ ล้านบาท เกิดการจ้างงาน ๕๓๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นผลดีต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวที่ดี ด้วยสถานการณ์ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่โลกและประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่หลายสถานประกอบการด้านสุขภาพต้องปิดตัวลงชั่วคราวจนถึงถาวร หากประเทศไทยเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ กลับเข้ามาในประเทศไทยภายใต้มาตรการการป้องกันสถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศจะเริ่มฟื้นตัวและดีขึ้น^๓

การท่องเที่ยวไทยถือเป็นหนึ่งในกลไกหลักที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่ากระแสการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จะส่งผลกระทบอย่างรุนแรงมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา แต่ก่อนหน้านี้ในช่วงที่การท่องเที่ยวอยู่ในสถานการณ์ปกติ กระแสของการดูแลสุขภาพในสังคมได้รับความนิยม จนกระทั่งพัฒนากลายเป็นพฤติกรรมของบุคคลทั่วไปที่ใส่ใจสุขภาพตนเองเพิ่มมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อผู้ประกอบการในการที่จะพัฒนาและผลิตสินค้าและบริการให้สอดคล้องตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป และนั่นย่อมรวมถึงธุรกิจการท่องเที่ยวเช่นกันที่ต้องปรับตัวและสร้างจุดขายใหม่ ๆ ให้รองรับกระแสดังกล่าว จนนำไปสู่การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพซึ่งมีอัตราการเติบโตที่น่าสนใจ โดยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) แบ่งตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของโปรแกรมกิจกรรมการท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็น ๒ ประเภทหลัก ดังนี้

^๑ กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (๒๕๖๒) สรุปขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทย ปีพ.ศ. ๒๕๖๒ สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/download/article/article_๒๐๑๙๐๙๒๕๓๐๙๒๗.pdf

^๒ Global Wellness Institute. (๒๐๑๘). Global Wellness Economy Monitor October ๒๐๑๘. Retrieved November ๒๒, ๒๐๒๑, from https://globalwellnessinstitute.org/wp-content/uploads/๒๐๑๘/๑๐/Research๒๐๑๘_v๕FINALExecutiveSummary_webREVISED.pdf

^๓ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (๒๕๖๒). การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical-tourism) ขยายตัวต่อเนื่องในปี ๒๕๖๑. สืบค้นจาก <https://www.kasikornbank.com/th/personal/the-wisdom/articles/e-newsletter/issue/2018/Pages/06.html>

๑. การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion Tourism) เป็นการเดินทางไปท่องเที่ยวเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อการเรียนรู้วิถีชีวิตและพักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่งเวลาจากการท่องเที่ยวส่วนหนึ่งมาทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในที่พักแรมหรือนอกที่พักแรมอย่างถูกวิธี ตามหลักวิชาการและมีคุณภาพมาตรฐานอย่างแท้จริง เช่น การนวด/อบสมุนไพร/ประคบสมุนไพร การบริการสუნัขบำบัด (Aroma Therapy) และวารีบำบัด (Hydro Therapy)

๒. การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพ (Health Healing Tourism) เป็นการเดินทางไปท่องเที่ยวเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อการเรียนรู้วิถีชีวิตและพักผ่อนหย่อนใจ โดยแบ่งเวลาส่วนหนึ่งจากการท่องเที่ยวไปรับบริการบำบัดรักษาสุขภาพ การรักษา พยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างแท้จริง เช่น การตรวจร่างกาย การรักษาโรคต่าง ๆ การทำฟัน และการรักษาสุขภาพฟัน การผ่าตัดเสริมความงาม การผ่าตัดแปลงเพศ และอื่น ๆ เป็นต้น โดยทั่วไปจึงมักมีการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่บรรจุโปรแกรมการเข้ารับบริการบำบัดรักษาโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพต่างๆที่หลากหลาย เช่น การตรวจร่างกาย การรักษาโรคต่างๆ การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพจึงเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งประโยชน์ต่อการรักษาฟื้นฟูสุขภาพนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ^๔

จุดประสงค์หลักของการท่องเที่ยวทั้ง ๒ ประเภทนี้ คือ การส่งเสริมบำรุงรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต การบำบัดรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ ตลอดจนการได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสังสรรค์ทางสังคมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีกับผู้อื่นในระหว่างการท่องเที่ยว ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทักษะ และค่านิยมในการส่งเสริมและรักษาฟื้นฟูสุขภาพให้สมบูรณ์ด้วยตัวเองมากยิ่งขึ้น การสร้างเสริมสุขภาพด้วยตนเองสามารถแสดงออกมาในรูปแบบของการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา การควบคุมน้ำหนัก การนิยมเลือกรับประทานอาหารและเครื่องดื่มสมุนไพรที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ การทำจิตใจให้สงบด้วยการฝึกปฏิบัติสมาธิตามแนวพุทธ และการใช้ยารักษาโรคจากสมุนไพรที่มีผลข้างเคียงน้อย

แต่อย่างไรก็ตามยังไม่มีแนวทางหรือเกณฑ์ในการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่ชัดเจน ดังนั้นทางกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกร่วมกับเครือข่ายจึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาและต่อยอดแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

^๔ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (๒๕๕๑). โครงการสำรวจระดับความรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ฝ่ายนโยบายวางแผนกองวางแผนการท่องเที่ยว.

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร
- ๒) เพื่อสะท้อนให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเห็นแนวทางในการพัฒนา (Guideline) สู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร
- ๓) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสู่การสร้างรายได้และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ

การพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัดในการประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พบช่องว่างที่น่าสนใจในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องของการประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรในบริบทของประเทศไทย โดยสามารถสังเคราะห์กรอบในการประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงแล้วพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัดให้เข้ากับการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร โดยยึดรูปแบบการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดให้ใกล้เคียง สอดคล้อง และไปในทิศทางเดียวกันกับเกณฑ์การประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบอื่น ๆ ที่ทางกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเคยจัดทำไว้และเพื่อการบูรณาการการทำงานร่วมกันในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยคณะทำงานได้สรุปและนำเสนอเกณฑ์การประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ออกเป็น ๔ องค์ประกอบ ๔๒ ตัวชี้วัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ ๑ ศักยภาพการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงาน วางแผน ควบคุม กำกับดูแล และจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๑๒ ข้อ ดังนี้

- ๑.๑ การกำหนดแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ
- ๑.๒ การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว
- ๑.๓ การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว
- ๑.๔ การได้รับรางวัล ใบรับรองมาตรฐาน/คุณภาพ หรือใบประกาศเกียรติคุณของการท่องเที่ยว
- ๑.๕ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑.๖ การสร้างเครือข่ายพันธมิตรสนับสนุนการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
- ๑.๗ ความร่วมมือสนับสนุนและการยอมรับของชุมชนโดยรอบ
- ๑.๘ การจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
- ๑.๙ การจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและนันทนาการ
- ๑.๑๐ การจัดการด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

- ๑.๑๑ การดำเนินการตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภายใต้มาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ๑.๑๒ การดำเนินการโครงการมาตรการควบคุมโรคตามแนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (Amazing Thailand Safety and Health Administration: SHA)

องค์ประกอบที่ ๒ ศักยภาพของระบบสาธารณสุขป๊อปปูล่า สิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร หมายถึง ความพร้อมของระบบสาธารณสุขป๊อปปูล่า ขั้นพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเสริมสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๑๐ ข้อ ดังนี้

- ๒.๑ ความพร้อมของระบบคมนาคมขนส่ง และสาธารณสุขป๊อปปูล่าพื้นฐานในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- ๒.๒ การกำหนดเส้นทางและการให้บริการยานพาหนะนำชมสำหรับนักท่องเที่ยว
- ๒.๓ ความพร้อมและความสะอาดของห้องน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว
- ๒.๔ การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกไว้สำหรับบริการผู้สูงอายุ คนพิการ และบุคคลที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ
- ๒.๕ ความพร้อมด้านอาหารและเครื่องดื่มสำหรับนักท่องเที่ยว
- ๒.๖ ความพร้อมด้านที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว
- ๒.๗ การจัดการของเสียในแหล่งท่องเที่ยว
- ๒.๘ การบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ระบบสาธารณสุขป๊อปปูล่า สิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ
- ๒.๙ ความพร้อมของพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ๒.๑๐ มาตรการด้านความปลอดภัยในการป้องกัน การควบคุม และการเข้าถึงบริเวณที่มีกัญชา และผลิตภัณฑ์จากกัญชา (ประเมินเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีแหล่งปลูกกัญชา)

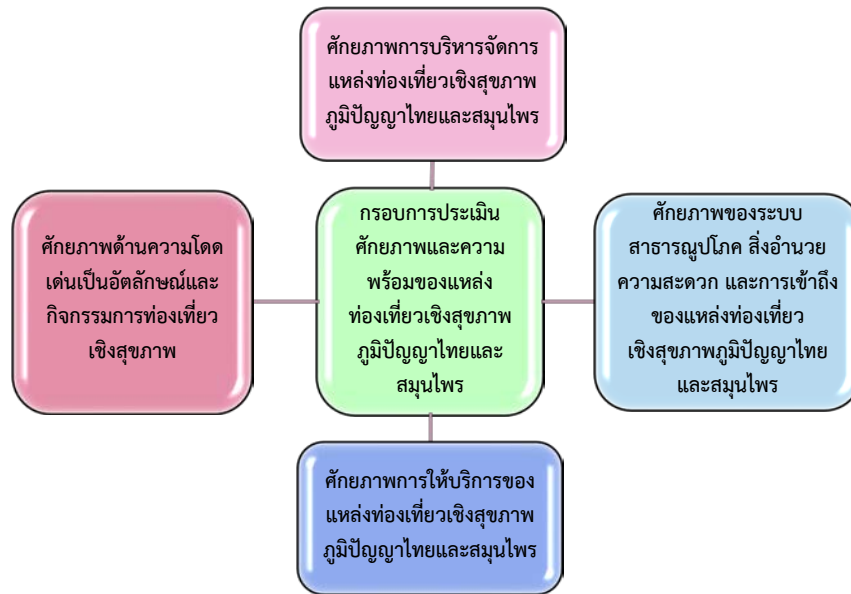
องค์ประกอบที่ ๓ ศักยภาพการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร หมายถึง ความสามารถในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเต็มประสิทธิภาพภายในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยตัวชี้วัด ๑๐ ข้อ ดังนี้

- ๓.๑ การต้อนรับและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีต่อนักท่องเที่ยว
- ๓.๒ ความพร้อมและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการต้อนรับ ดูแล และให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
- ๓.๓ การให้บริการผู้สื่อความหมาย วิทยากร หรือผู้นำชมสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่
- ๓.๔ การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าประจำวัน ผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูป ของฝากของที่ระลึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมุนไพร
- ๓.๕ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและช่องทางการติดต่อสื่อสารของแหล่งท่องเที่ยว

- ๓.๖ การให้บริการปฐมพยาบาลและสาธารณสุขเบื้องต้นสำหรับนักท่องเที่ยว
- ๓.๗ การบูรณาการและการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกัน
- ๓.๘ กระบวนการให้บริการที่ดีและการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและมีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ
- ๓.๙ เทคนิคและกระบวนการสื่อความหมายการท่องเที่ยวในพื้นที่
- ๓.๑๐ การสร้างประสบการณ์ความหลากหลายในกิจกรรมการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ ๔ ศักยภาพด้านความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร หมายถึง ความสามารถในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ตัวชี้วัด ๑๐ ข้อ ดังนี้

- ๔.๑ ความน่าสนใจและความหลากหลายของสินค้าและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร
- ๔.๒ การส่งเสริมพัฒนาสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร
- ๔.๓ เทคนิค องค์ความรู้ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของแหล่งท่องเที่ยว
- ๔.๔ เรื่องเล่าและเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว
- ๔.๕ กิจกรรมการให้องค์ความรู้และสาธิตการดูแลและส่งเสริมสุขภาพด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรและแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว
- ๔.๖ กิจกรรมการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพจากภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรและแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว
- ๔.๗ การจัดจำหน่ายสินค้าด้านภูมิปัญญาไทย สมุนไพรที่มีคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว
- ๔.๘ การสร้างกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และบอกต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรกับนักท่องเที่ยวอื่น
- ๔.๙ การเชิดชูอัตลักษณ์ของพื้นที่ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพ
- ๔.๑๐ การใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการผลิตสินค้าภูมิปัญญาไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อคุณภาพและมาตรฐาน ตลอดจนความโดดเด่นและความแตกต่าง

ภาพที่ ๑ กรอบในการประเมินศักยภาพและความพร้อม
ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

หลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

นิยามคำสำคัญ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีการให้ความรู้ กิจกรรม บริการ แหล่งเรียนรู้ ทดลองปฏิบัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร หรือการดูแลสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย การแพทย์แผนไทย และสมุนไพร

แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรกัญชา

หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีการให้ความรู้ กิจกรรม บริการ แหล่งเรียนรู้ ทดลองปฏิบัติ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรกัญชา หรือการดูแลสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย การแพทย์แผนไทย และสมุนไพรที่เกี่ยวข้องกับกัญชา (กรณีแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งปลูก แปรรูป ผลิตภัณฑ์ สถานที่ต้องได้รับการอนุญาตในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

หลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ และ ๔๒ ตัวชี้วัด มีองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ ศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

ตัวชี้วัด
๑.๑ การกำหนดแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ
๑.๒ การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว
๑.๓ การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว
๑.๔ การได้รับรางวัล ใบรับรองมาตรฐาน/คุณภาพ หรือใบประกาศเกียรติคุณของการท่องเที่ยว
๑.๕ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑.๖ การสร้างเครือข่ายพันธมิตรสนับสนุนการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
๑.๗ ความร่วมมือสนับสนุนและการยอมรับของชุมชนโดยรอบ
๑.๘ การจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
๑.๙ การจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและนันทนาการ
๑.๑๐ การจัดการด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
๑.๑๑ การดำเนินการตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภายใต้มาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
๑.๑๒ การดำเนินการโครงการมาตรการควบคุมโรคตามแนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (Amazing Thailand Safety and Health Administration: SHA)

องค์ประกอบที่ ๒ ศักยภาพของระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

ตัวชี้วัด
๒.๑ ความพร้อมของระบบคมนาคมขนส่ง และสาธารณูปโภคพื้นฐานในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
๒.๒ การกำหนดเส้นทางและการให้บริการยานพาหนะนำชมสำหรับนักท่องเที่ยว
๒.๓ ความพร้อมและความสะอาดของห้องน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว
๒.๔ การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกไว้สำหรับบริการผู้สูงอายุ คนพิการ และบุคคลที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ
๒.๕ ความพร้อมด้านอาหารและเครื่องดื่มสำหรับนักท่องเที่ยว
๒.๖ ความพร้อมด้านที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว
๒.๗ การจัดการของเสียในแหล่งท่องเที่ยว
๒.๘ การบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ
๒.๙ ความพร้อมของพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
๒.๑๐ มาตรการด้านความปลอดภัยในการป้องกัน การควบคุม และการเข้าถึงบริเวณที่มีกัญชา และผลิตภัณฑ์จากกัญชา (ประเมินเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีแหล่งปลูกกัญชา)

องค์ประกอบที่ ๓ ศักยภาพการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

ตัวชี้วัด
๓.๑ การต้อนรับและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีต่อนักท่องเที่ยว
๓.๒ ความพร้อมและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการต้อนรับ ดูแล และให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
๓.๓ การให้บริการ ผู้สื่อความหมาย วิทยากร หรือผู้นำชมสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่
๓.๔ การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าประจำวัน ผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูป ของฝากของที่ระลึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมุนไพร
๓.๕ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและช่องทางการติดต่อสื่อสารของแหล่งท่องเที่ยว
๓.๖ การให้บริการปฐมพยาบาลและสาธารณสุขเบื้องต้นสำหรับนักท่องเที่ยว
๓.๗ การบูรณาการและการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกัน
๓.๘ กระบวนการให้บริการและการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและมีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ
๓.๙ เทคนิคและกระบวนการสื่อความหมายการท่องเที่ยวในพื้นที่
๓.๑๐ การสร้างประสบการณ์ความหลากหลายในกิจกรรมการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ ๔ ศักยภาพด้านความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

ตัวชี้วัด
๔.๑ ความน่าสนใจและความหลากหลายของสินค้าและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร
๔.๒ การส่งเสริมพัฒนาสินค้าและสร้างมูลค่า เพิ่มของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร
๔.๓ เทคนิค องค์ความรู้ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของแหล่งท่องเที่ยว
๔.๔ เรื่องเล่าและเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว
๔.๕ กิจกรรมการให้องค์ความรู้และสาธิตการดูแลและส่งเสริมสุขภาพด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว
๔.๖ กิจกรรมการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพจากภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว
๔.๗ การจัดจำหน่ายสินค้าด้านภูมิปัญญาไทย สมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มีคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว
๔.๘ การสร้างกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และบอกต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรแก่นักท่องเที่ยวอื่น
๔.๙ การเชิดชูอัตลักษณ์ของพื้นที่ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพ
๔.๑๐ การใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการผลิตสินค้าภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรเพื่อคุณภาพและมาตรฐาน ตลอดจนความโดดเด่นและความแตกต่าง

วิธีการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

การใช้แบบประเมินเพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินมาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ประกอบไปด้วย ๔ องค์ประกอบ และ ๔๒ ตัวชี้วัด ทั้งนี้แต่ละองค์ประกอบหลักถูกกำหนดให้มีความสำคัญแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบหลัก	คะแนนเต็ม
๑) ศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๒๐
๒) ศักยภาพของระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๒๐
๓) ศักยภาพการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๒๐
๔) ศักยภาพด้านความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๔๐
รวม	๑๐๐

กรอบตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร กำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี ๓ ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ค่าคะแนน	หมายถึง
๑	สูงกว่ามาตรฐาน
๐.๕	ได้มาตรฐาน
๐	ต่ำกว่ามาตรฐาน

วิธีการให้คะแนน

การพิจารณาให้คะแนน พิจารณาจากคุณสมบัติของตัวชี้วัดแต่ละตัวในแหล่งท่องเที่ยวตรงกับระดับใดมากที่สุดและจะให้ค่าคะแนนในข้อที่เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวควรได้ในข้อนั้นเพียงข้อเดียว ทั้งนี้จะมี ค่าคะแนน ๐, ๐.๕ และ ๑ โดยให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ○ รอบหมายเลขที่ต้องการในช่องคะแนน (A) แล้วนำค่าคะแนน x ค่าน้ำหนัก (B) แล้วรวมคะแนนใส่ไว้ในช่องคะแนน (A x B)

ตัวอย่างแบบและวิธีการประเมิน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
ศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๑.๑ การกำหนดแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ	๐	๐.๕	๑	๑	๑

- ☐ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพระดับดีเยี่ยม มีคะแนนรวม ตั้งแต่ ๘๐ คะแนนขึ้นไป
- ☐ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพระดับดีมาก มีคะแนนรวม อยู่ระหว่าง ๗๐-๗๙ คะแนน
- ☐ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพระดับดี มีคะแนนรวม อยู่ระหว่าง ๖๐-๖๙ คะแนน
- ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ มีคะแนนรวม ต่ำกว่า ๖๐ คะแนนลงมา

หมายเหตุ : แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินผ่านในทุกระดับจะต้องได้คะแนนรวมกันจาก ๔ องค์ประกอบ เกินร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป โดยจะมีเกณฑ์การผ่านอยู่ ๓ ระดับ (ดี ดีมาก ดีเยี่ยม) ตามรายละเอียด ด้านบน และจะต้องได้คะแนนในแต่ละองค์ประกอบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ คะแนนจึงจะนับว่าผ่าน

แนวทางการให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๑. ศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร			
๑.๑ การกำหนดแผนผังการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ	การมีแผนผังแสดงการจัดการพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม แสดงถึงการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชสมุนไพร พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว พื้นที่อนุรักษ์ได้อย่างชัดเจน และมีการจัดแสดงให้กับนักท่องเที่ยวได้ได้รับทราบ	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการกำหนดแผนผังการจัดการพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม และแสดงถึงการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชสมุนไพร พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว พื้นที่อนุรักษ์เป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจน ๒. มีการจัดแสดงแผนผังการจัดการพื้นที่และแสดงถึงการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้กับนักท่องเที่ยวได้รับทราบผ่านสื่อช่องทางรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การติดบอร์ด เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๒ การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่และมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีมาตรการและแนวทางการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่เป็นลายลักษณ์อักษร ๒. มีการบังคับใช้มาตรการและแนวทาง การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน และมีการบันทึกรายงานจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในแต่ละวันเป็นลายลักษณ์อักษร เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๓ การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว	แนวทางการกำหนดช่วงฤดูกาล หรือระยะเวลาเปิด-ปิด ของแหล่งท่องเที่ยวที่	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีแนวทางในการกำหนดช่วงฤดูกาล หรือระยะเวลาเปิด-ปิด ของแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวตามฤดูกาลที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
	เหมาะสมสำหรับการ ท่องเที่ยว	๒. มีการประกาศช่วงฤดูกาล และระยะเวลาเปิด-ปิดของแหล่งท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่าง ๆ อาทิ ป้ายประกาศ เว็บไซต์ หรือช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ให้เกิดการรับรู้ของนักท่องเที่ยว เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๔ การได้รับรางวัล ใบรับรองมาตรฐาน/ คุณภาพ หรือใบ ประกาศเกียรติคุณของ การท่องเที่ยว	รางวัล ใบรับรองมาตรฐาน/ คุณภาพ หรือใบประกาศ เกียรติคุณของการท่องเที่ยวที่ เคยได้รับ	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. ได้รับรางวัล ใบรับรอง หรือใบประกาศเกียรติคุณด้านการท่องเที่ยว เช่น รางวัลกินรี รางวัล โลกสีเขียว ตราสัญลักษณ์ A (Agrotourism) ประกาศนียบัตร การส่งเสริมมาตรฐานการจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของ อพท. ใบรับรอง GAP จากกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น อย่างน้อย ๑ ชิ้น ๒. ได้รับรางวัล ใบรับรอง หรือใบประกาศเกียรติคุณด้านการท่องเที่ยวดังเช่นข้อ ๑ จำนวน ๒ ชิ้น ขึ้นไป เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๕ การบริหาร จัดการฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	แนวทางและมาตรการการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน พื้นที่เพื่อรองรับการจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีแนวทางหรือมาตรการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการ จัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เป็นลายลักษณ์อักษร ๒. มีการลงมือปฏิบัติตามแนวทางหรือมาตรการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติที่เป็นรูปธรรมชัดเจน อาทิ การคัดแยกขยะ การรีไซเคิลวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ การป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ให้ถูกทำลาย การไม่ใช้โฟมบรรจุอาหาร เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๑.๖ การสร้าง เครือข่ายพันธมิตร สนับสนุนและส่งเสริม การพัฒนาการ ท่องเที่ยว	การมีเครือข่ายการเชื่อมโยง กับพันธมิตรเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือ ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับพันธมิตรเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือผลิตภัณฑ์ ทางการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการความร่วมมือ หรือการเซ็นสัญญาความร่วมมือ (MOU) ระหว่างเครือข่ายในระดับท้องถิ่น ๒. มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับพันธมิตรดังเช่นข้อ ๑ ในระดับภูมิภาคระดับชาติ หรือระดับ นานาชาติ เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มี ๒ รายการ ๐.๕ คะแนน มี ๑ หรือ ๒ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๗ ความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุน ชุมชนและการได้รับ การยอมรับจากชุมชน ในพื้นที่	ลักษณะของความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุนชุมชนและ การได้รับการยอมรับจาก ชุมชนในพื้นที่	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการส่งเสริมสนับสนุนชุมชนในพื้นที่ที่เป็นรูปธรรม อาทิ โครงการ CSR ต่าง ๆ การบริจาค การ ช่วยเหลือ การให้ทุน การร่วมอุทิศให้กับชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ๒. มีการจ้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน เช่น จ้างคนในชุมชนทำงาน รับซื้อผลผลิตและ สินค้าในชุมชนเพื่อจำหน่ายในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มี ๒ รายการ ๐.๕ คะแนน มี ๑ รายการ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๘ การจัดการด้าน การรักษาความ ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของ นักท่องเที่ยว	ความพร้อมในมาตรการการ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัยตลอดระยะเวลาที่ นักท่องเที่ยวอยู่ในแหล่ง ท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีมาตรการและความพร้อมในระบบการป้องกันและรักษาความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว มี วัสดุอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและพร้อมใช้งาน อาทิ กล้องวงจรปิด เป็นต้น ๒. มีเจ้าหน้าที่ หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษา ความปลอดภัยตามมาตรการการป้องกันและรักษาความปลอดภัย และการซักซ้อมและฝึกปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
		เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๙ การจัดพื้นที่แหล่ง ท่องเที่ยวเพื่อรองรับ การทำกิจกรรมที่ เหมาะสม	แผนงานและการปฏิบัติใน การจัดการพื้นที่แหล่ง ท่องเที่ยวเพื่อรองรับการทำ กิจกรรมที่เหมาะสม	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการวางแผนการจัดการและการใช้พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับกิจกรรมที่เหมาะสม อาทิ จุดรวมพล ห้องประชุม ห้องบรรยาย ลานกิจกรรม เป็นต้น อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. มีการลงมือปฏิบัติตามแผนงาน เช่น การลงตารางการใช้งานพื้นที่ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๑๐ การจัดการการ โฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยว	การใช้สื่อเพื่อการโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ในช่องทางต่าง ๆ ของการ สื่อสารเพื่อให้เกิดการรับรู้และ บอกต่อเรื่องราวของแหล่ง ท่องเที่ยว ทั้งสื่อรูปแบบ ดั้งเดิม และสื่อสมัยใหม่	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีสื่อโฆษณาและสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ และสื่อออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ ผ่านเนื้อหาเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยว ๑-๕ ช่องทาง ๒. มีสื่อโฆษณาและสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวดังข้อ ๑ มากกว่า ๕ ช่องทางขึ้นไป เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๑๑ การดำเนินการ ตามแนวปฏิบัติด้าน สาธารณสุขเพื่อ ป้องกันการแพร่ ระบาดของโรคติดต่อ เชื้อไวรัสโคโรนา	แนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อ ป้องกันการแพร่ระบาดของ เชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตาม มาตรการปลอดภัยสำหรับ องค์กร (COVID Free Setting) สำหรับแหล่ง	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มาตรการด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย การรักษาระยะห่าง การระบายอากาศ ๒) มาตรการสำหรับผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel) ๓) มาตรการสำหรับผู้ใช้บริการ (COVID Free Customer)	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๒๐๑๙ ภายใต้ มาตรการปลอดภัย สำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ของแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	ท่องเที่ยวของกระทรวง สาธารณสุข	เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีทั้ง ๓ รายการ ๐.๕ คะแนน มี ๑-๒ รายการ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๑.๑๒ การดำเนินการ มาตรการควบคุมโรค ตามแนวทางความ ปลอดภัยด้าน สุขอนามัย (Amazing Thailand Safety and Health Administration: SHA)	การดำเนินการมาตรการ ควบคุมโรคตามแนวทางความ ปลอดภัยด้านสุขอนามัย (Amazing Thailand Safety and Health Administration: SHA) ประเภทกิจการนั้นหนาแน่น และสถานที่ท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ มีมาตรฐานเบื้องต้นจากกรมควบคุมโรคของทุกแหล่งท่องเที่ยว ๓ องค์ประกอบ ๑) สุขลักษณะอาคารและอุปกรณ์เครื่องใช้ที่มีอยู่ในอาคาร อาทิ การเว้นระยะห่างระหว่างที่นั่งและ ทางเดินอย่างน้อย ๑ เมตร การทำความสะอาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ในพื้นที่ส่วนกลางอย่าง สม่ำเสมอ การทำความสะอาดลิฟต์ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เป็นต้น ๒) การจัดอุปกรณ์ทำความสะอาดเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค อาทิ การติดตั้งพรมฆ่าเชื้อ โรคบริเวณทางเข้าอาคาร การติดตั้งจุดบริการแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือ เป็นต้น ๓) การป้องกันสำหรับเจ้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อาทิ การตรวจวัดอุณหภูมิพนักงานก่อนเข้าทำงาน การให้ พนักงานสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ให้บริการ เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มี ๓ รายการ ๐.๕ คะแนน มีอย่างน้อย ๒ รายการ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒. ศักยภาพของระบบสาธารณสุขโรค สิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร			
๒.๑ ความพร้อมของ ระบบคมนาคมขนส่ง สาธารณะ และ สาธารณสุขพื้นฐาน ทางการท่องเที่ยวใน	ความสะดวกสบายในการ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวด้วย ระบบคมนาคมขนส่งและ สาธารณสุขพื้นฐานทางการ ท่องเที่ยว ได้แก่ ทางบก ทาง	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีระบบคมนาคมและขนส่งสาธารณะตามบริบทของพื้นที่ ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางราง ทาง อากาศเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างสะดวกสบาย ๒. มีระบบสาธารณสุขพื้นฐานทางการท่องเที่ยวรองรับ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา และสัญญาณ โทรศัพท์มือถือ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
การเข้าถึงแหล่ง ท่องเที่ยว	น้ำ ทางราง ทางอากาศ และ ขนส่งสาธารณะ ตลอดจน ระบบไฟฟ้า น้ำประปา สัญญาณโทรศัพท์ และ อินเทอร์เน็ต	เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๒ การกำหนด เส้นทางท่องเที่ยวและ การให้บริการนำชม สำหรับนักท่องเที่ยว	การกำหนดเส้นทางและ รายละเอียดการท่องเที่ยวและ บริการนำชมแหล่งท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการกำหนดเส้นทางและรายละเอียดของการท่องเที่ยวในพื้นที่ และติดประกาศหรือจัดพิมพ์ เป็นเอกสารสำหรับแนะนำนักท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม ๒. มีการบริการนำชมสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ทั้งการเดินเท้า หรือด้วยยานพาหนะที่สอดคล้องกับ เส้นทางและรูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยว เช่น รถพ่วง รถจักรยาน หรือพาหนะอื่น ๆ เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๓ ความพร้อมและ ความสะดวกของ ห้องน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวก ในห้องน้ำ สำหรับนักท่องเที่ยว	การจัดการด้านความสะอาด ของห้องน้ำอย่างถูก สุขลักษณะและการจัดสิ่ง อำนวยความสะดวกที่จำเป็น สำหรับนักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีแนวทางการจัดการด้านความสะอาดของห้องน้ำอย่างถูกสุขลักษณะและมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ทำความสะอาดโดยใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ การมีสบู่ หรือเจลล้างมือ กระดาษชำระ และถังขยะ ๒. มีการแยกพื้นที่เปียกและพื้นที่แห้งในห้องน้ำเพื่อป้องกันอุบัติเหตุการลื่นล้มสำหรับนักท่องเที่ยว เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๔ การจัดเตรียมสิ่ง อำนวยความสะดวกไว้ สำหรับบริการผู้สูงอายุ	การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สำคัญสำหรับ ให้บริการผู้สูงอายุ คนพิการ	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการจัดการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ห้องน้ำ และ ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
คนพิการ และบุคคลที่ ต้องการได้รับการดูแล เป็นพิเศษ	และบุคคลที่ต้องการได้รับการ ดูแลเป็นพิเศษ	๒. การจัดการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญเพิ่มเติมสำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ และ บุคคลที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ทางลาดเอียงสำหรับพื้นต่างระดับ ทางเชื่อม ราวจับ ลิฟท์ ป้ายสัญลักษณ์ และหรือ อักษรเบลล์สำหรับผู้พิการทางสายตา เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๕ ความพร้อมด้าน การบริการอาหารและ เครื่องดื่มสำหรับ นักท่องเที่ยว	รูปแบบการให้บริการอาหาร และเครื่องดื่มสำหรับ นักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีร้านอาหาร และหรือ ร้านเครื่องดื่มทั่วไปไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เพียงพอ ๒. มีร้านอาหาร และหรือ ร้านเครื่องดื่มที่มีบริการอาหารเฉพาะถิ่นที่มีอัตลักษณ์ในพื้นที่ มีการใช้ วัตถุดิบโดยเฉพาะสมุนไพรในท้องถิ่น และเป็นเมนูสูตรพิเศษของพื้นที่บ้านไว้ ให้บริการนักท่องเที่ยว เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๖ ความพร้อมด้านที่ พักสำหรับ นักท่องเที่ยวในพื้นที่ และบริเวณใกล้เคียง แหล่งท่องเที่ยว	จำนวนและขนาดของที่พักใน พื้นที่และบริเวณใกล้เคียง แหล่งท่องเที่ยวสำหรับ นักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีที่พักประเภทโฮมสเตย์ โรงแรมหรือ รีสอร์ทขนาดเล็กไม่เกิน ๕๐ ห้องในแหล่งท่องเที่ยว หรือ บริเวณพื้นที่ใกล้เคียง อาทิ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัดที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ <u>อย่างน้อย ๕ แห่ง</u> ๒. มีที่พักประเภทโฮมสเตย์ โรงแรมหรือรีสอร์ทขนาดเล็กไม่เกิน ๕๐ ห้อง ขนาดกลางไม่เกิน ๑๐๐ ห้อง และขนาดใหญ่ ๑๐๐ ห้องขึ้นไปในแหล่งท่องเที่ยว หรือบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง อาทิ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัดที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ <u>มากกว่า ๕ แห่งขึ้นไป</u> เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๒.๗ การจัดการของเสียในแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางและมาตรการในการจัดการขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย และมลพิษในอากาศที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีแนวทางและมาตรการการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียภายในแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม ๒. มีการตรวจประเมินการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียภายในแหล่งท่องเที่ยวจากบริษัทหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีจดหมายรับรองจากหน่วยงานนั้น ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๘ การบำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุและอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ	แผนงานและมาตรการการดูแล บำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุและอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีแผนงานและมาตรการในการดูแล บำรุงรักษาระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุและอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ การซ่อมบำรุงถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. มีการดำเนินงานจริงตามแผนงานในการดูแลระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุและอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ และมีหลักฐานการลงบันทึกการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง เป็นลายลักษณ์อักษร เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๙ ความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	ความพร้อมของอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน เพียงพอและเหมาะสม	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร เช่น เตียง นวด ตู้อบสมุนไพร แก้วอินวดเท้า เบาะนวด ภาชนะแช่เท้า เป็นต้น ที่มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม ๒. มีอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยสำหรับการใช้งานกับนักท่องเที่ยว เช่น มีการใบรับรองมาตรฐานการผลิต มาตรฐานรับรองความปลอดภัยจากการใช้งาน เป็นต้น	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
		เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๒.๑๐ มาตรการด้านความปลอดภัยในการป้องกัน การควบคุม และการเข้าถึงพื้นที่บริเวณที่มีกัญชา และผลิตภัณฑ์จากกัญชา (ประเมินเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีแหล่งปลูกกัญชา)	มาตรการความปลอดภัยจากแผนการและแนวทางการปฏิบัติการการป้องกัน การควบคุม และการเข้าถึงพื้นที่บริเวณที่มีกัญชา และผลิตภัณฑ์จากกัญชา	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑) มีแผนการด้านความปลอดภัยในการป้องกัน การควบคุม และการเข้าถึงพื้นที่บริเวณที่มีกัญชา และผลิตภัณฑ์จากกัญชาที่เป็นลายลักษณ์อักษร ๒) มีแนวทางการปฏิบัติการด้านความปลอดภัยในการป้องกัน การควบคุม และการเข้าถึงพื้นที่บริเวณที่มีกัญชา และผลิตภัณฑ์จากกัญชาที่เป็นรูปธรรม อาทิ การติดป้ายประกาศ การมีเจ้าหน้าที่กำกับดูแล หรือการมีกล้องวงจรปิด เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ หรือ ๒ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓. ศักยภาพการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร			
๓.๑ การต้อนรับและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีต่อนักท่องเที่ยว	วิธีการดำเนินการให้บริการ การต้อนรับขับสู้และการเป็นเจ้าบ้านที่ดีต่อนักท่องเที่ยวของผู้คนหรือชุมชนในพื้นที่	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยมิตรไมตรี ยิ้มแย้มแจ่มใส ช่วยเหลือให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวที่ดีภายในแหล่งท่องเที่ยวอย่างรู้สึกได้สัมผัสได้ ๒. มีการแนะนำ อธิบาย ให้รายละเอียด หรือบรรยายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะเรื่องราวทางภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรแก่นักท่องเที่ยว เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓.๒ ความพร้อมและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการ	ความพร้อมและการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีบุคลากรที่พร้อมและเพียงพอต่อการต้อนรับ ดูแลนักท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเห็นได้ชัด	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
ต้อนรับ ดูแล และ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว		๒. มีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างสม่ำเสมอในการรองรับนักท่องเที่ยวอย่างเป็น รูปธรรม เช่น เอกสารการฝึกอบรมของบุคลากร ประกาศนียบัตรของบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓.๓ การให้บริการผู้สื่อ ความหมาย วิทยากร หรือผู้นำชมสำหรับ การท่องเที่ยวในพื้นที่	ความพร้อมในการให้บริการ โดยผู้สื่อความหมาย วิทยากร หรือผู้นำชมที่สามารถสื่อสาร ภาษาไทยและภาษา ต่างประเทศได้ดีสำหรับการ ท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีผู้สื่อความหมาย วิทยากร หรือผู้นำชมที่สามารถอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เป็นภาษา ไทยหรือภาษาพื้นเมืองได้อย่างดี ๒. มีผู้สื่อความหมาย วิทยากร หรือผู้นำชมตามข้อ ๑ ที่สามารถอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นภาษาต่างประเทศได้อย่างดี เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓.๔ การให้บริการร้าน จำหน่ายสินค้า ประจำวัน ผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูป ของ ฝากของที่ระลึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมุนไพร	การมีร้านจำหน่ายสินค้า ประจำวัน ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ แปรรูป ของฝากของที่ระลึก อื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมุนไพร สำหรับ ให้บริการนักท่องเที่ยวจับจ่าย ใช้สอยเพื่อใช้ในแหล่ง ท่องเที่ยวหรือนำกลับบ้าน	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีร้านจำหน่ายสินค้าประจำวัน ร้านของชำ ร้านสะดวกซื้อ หรือร้านของฝากของที่ระลึก จำหน่ายผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูป ของฝากของที่ระลึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมุนไพรภายในแหล่ง ท่องเที่ยว ๑-๓ ร้าน ๒. มีร้านจำหน่ายสินค้าประจำวัน ร้านของชำ ร้านสะดวกซื้อ หรือร้านของฝากของที่ระลึก จำหน่ายผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูป ของฝากของที่ระลึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมุนไพรภายในแหล่ง ท่องเที่ยว ๓ ร้านขึ้นไป เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๓.๕ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและช่องทางการติดต่อสื่อสารของแหล่งท่องเที่ยว	การมีช่องทางบริการด้านข้อมูลข่าวสารและช่องทางการติดต่อสื่อสารของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีช่องทางการให้บริการติดต่อสื่อสารด้านข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น จดหมาย โทรศัพท์ และโทรสาร เป็นต้น ๒. มีช่องทางการให้บริการติดต่อสื่อสารด้านข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ และเว็บไซต์ เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓.๖ การให้บริการปฐมพยาบาลและสาธารณสุขเบื้องต้นสำหรับนักท่องเที่ยว	การมีห้องพยาบาล ชุดเครื่องมือปฐมพยาบาล และบุคลากรที่มีความรู้ด้านการปฐมพยาบาลในการรองรับนักท่องเที่ยวที่อาจเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีห้องพยาบาลและชุดเครื่องมือปฐมพยาบาลพร้อมยามาสามัญประจำบ้าน ที่อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตลอดเวลา ๒. มีบุคลากรที่มีความรู้ในการปฐมพยาบาล เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรือเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓.๗ การบูรณาการและการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกัน	การมีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีภาคีเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อบูรณาการการท่องเที่ยวในพื้นที่และในบริเวณใกล้เคียง ๑-๓ เครือข่าย ๒. มีภาคีเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อบูรณาการการท่องเที่ยวในพื้นที่และในบริเวณใกล้เคียงมากกว่า ๓ เครือข่ายขึ้นไป เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๓.๘ กระบวนการให้บริการและการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและมีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ	กระบวนการและการพัฒนาคุณภาพการให้บริการและการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีกระบวนการให้บริการและการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เป็นขั้นตอนว่าต้องดำเนินการอย่างไร เป็นลายลักษณ์อักษร อาทิ การรับฟังคำติชม การร้องบ่นจากนักท่องเที่ยว ๒. มีการพัฒนาคุณภาพการบริการโดยการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วยการนำคำติชมของนักท่องเที่ยวมาปรับปรุงพัฒนาผ่านการฝึกอบรม โดยมีหลักฐานการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓.๙ เทคนิคและกระบวนการสื่อความหมายการท่องเที่ยวในพื้นที่	เทคนิคและกระบวนการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ได้ชัดเจนและตรงคุณค่า	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการสื่อความหมายด้วยแผ่นพับ แผ่นป้าย วิดีโอ บอกรายละเอียด ถ่ายทอดเรื่องราวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรไปสู่นักท่องเที่ยว ๒. มีการสื่อความหมายโดยใช้คนเล่าเรื่อง ถ่ายทอดเรื่องราวโดยใช้เทคนิคและวิธีการที่ง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกซาบซึ้งและภาคภูมิใจในคุณค่าความเป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวนั้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ หรือ ๒ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๓.๑๐ การสร้างประสบการณ์ความหลากหลายในกิจกรรมการท่องเที่ยว	ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างประสบการณ์และความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย สามารถสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยว ๑-๓ รายการ ๒) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย สามารถสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวมากกว่า ๓ รายการขึ้นไป	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
		เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๔. ศักยภาพด้านความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร			
๔.๑ ความน่าสนใจและความหลากหลายของสินค้าและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	จำนวนและประเภทของสินค้าและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่มีไว้เพื่อจัดจำหน่ายสำหรับนักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีสินค้าและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์และได้รับมาตรฐานรับรองไว้จำหน่ายสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวน ๑-๑๐ รายการ ๒. มีสินค้าและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์และได้รับมาตรฐานรับรองไว้จำหน่ายสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากกว่า ๑๐ รายการขึ้นไป เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๔.๒ การส่งเสริมพัฒนาสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย และสมุนไพร เช่น การแปรรูปพืชสมุนไพร การปรับใช้ไปใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไปเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร การพัฒนาและบรรจุภัณฑ์ การยกระดับมาตรฐานสินค้าไปสู่สากล เพื่อสร้างแรงจูงใจในการซื้อสินค้าสำหรับลูกค้า	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและบริการ และการเพิ่มมูลค่าสินค้าภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรในระดับท้องถิ่น ๒. มีการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและบริการ และการเพิ่มมูลค่าสินค้าภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๔.๓ เทคนิค องค์ความรู้ ภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนของต้นแบบเทคนิค องค์ความรู้ ภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีเทคนิค องค์ความรู้ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นและมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ให้นักท่องเที่ยวจำนวน ๑-๓ รายการ ๒. มีเทคนิค องค์ความรู้ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นและมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ให้นักท่องเที่ยวจำนวน มากกว่า ๓ รายการขึ้นไป เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๔.๔ เรื่องเล่าและเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	วิธีการนำเสนอเรื่องเล่าและเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑) มีการนำเสนอเรื่องเล่าและเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวด้วยสื่อดั้งเดิม เช่น แผ่นพับ และวีดิทัศน์ ๒) มีการใช้บุคคล เจ้าหน้าที่ หรือปราชญ์ชาวบ้านในการนำเสนอและให้ความรู้ และมีการใช้สื่อสมัยใหม่ผ่านช่องทางออนไลน์ อาทิ Facebook TikTok IG Youtube เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีเฉพาะรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๔.๕ กิจกรรมการให้องค์ความรู้และสาธิตการดูแลและส่งเสริมสุขภาพด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว	รูปแบบกิจกรรมการให้องค์ความรู้และสาธิตการดูแลและส่งเสริมสุขภาพด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีกิจกรรมการให้องค์ความรู้และสาธิตการดูแลและส่งเสริมสุขภาพด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยว ๒. มีความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และนอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังได้ลงมือทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้เสริมประสบการณ์การท่องเที่ยวด้วย เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๔.๖ กิจกรรมการส่งเสริม บำบัด พื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพจากภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว	รูปแบบกิจกรรมการส่งเสริม บำบัด พื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพจากภูมิปัญญาไทยสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีกิจกรรมการส่งเสริม บำบัด พื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพจากภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ๒. มีกิจกรรมการบำบัด รักษาทางภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามกระบวนการทางการแพทย์แผนไทย เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๔.๗ การจัดจำหน่ายสินค้าด้านภูมิปัญญาไทย สมุนไพรที่มีคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว	รูปแบบช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าด้านภูมิปัญญาไทย สมุนไพร และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มีคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการจัดจำหน่ายสินค้าด้านภูมิปัญญาไทย สมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มีคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวผ่านช่องทางออฟไลน์ เช่น ร้านขายสินค้าที่ระลึกภายในแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งช้อปปิ้งของฝาก เป็นต้น ๒. มีการจัดจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เป็นต้น เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๔.๘ การสร้างกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริมสนับสนุน และบอกต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรแก่นักท่องเที่ยวอื่น	แนวทางในการจัดกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริมสนับสนุน และบอกต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรแก่นักท่องเที่ยวอื่น	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการจัดงานกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรในพื้นที่อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ๒. มีการจัดงานกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรในพื้นที่อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และมีการกระแสนตอบรับจากการจัดงานโดยที่นักท่องเที่ยวมีการรีวิวเนื้อหาด้วยตนเอง มีการบอกต่อ มีการแชร์เรื่องราวกิจกรรมที่จัดในโลกออนไลน์อย่างเห็นได้ชัด เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ประเมิน พิจารณาจาก	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
๔.๙ การเชิดชู อัตลักษณ์ของพื้นที่ ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษา สุขภาพ	รูปแบบการเชิดชูอัตลักษณ์ ของพื้นที่ด้านภูมิปัญญา ท้องถิ่นในการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพ ด้วยภูมิปัญญาไทยและ สมุนไพร	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑. มีการจัดแสดงองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อัตลักษณ์ของพื้นที่ในการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพในแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ได้รับรู้้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น บอร์ดพื้นที่จัดแสดง ห้องจัดแสดง หรืออาคารพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น ๒. มีการสาธิต และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อัตลักษณ์ของพื้นที่ฯ โดยคนใน ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๑ และ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	
๔.๑๐ การใช้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรมมาใช้ใน กระบวนการผลิต สินค้าภูมิปัญญาไทย และสมุนไพรเพื่อ คุณภาพและมาตรฐาน ตลอดจนความโดดเด่น และความแตกต่าง	จำนวนสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ที่มีการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการผลิตสินค้าภูมิปัญญา ไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยวตามรายละเอียดในวิธีการวัด/ประเมินดังนี้ คือ ๑) มีการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิตสินค้าภูมิปัญญาไทยหรือผลิตภัณฑ์ สมุนไพรในแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นและแตกต่างอย่างน้อย ๑-๓ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ๒) มีการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิตสินค้าภูมิปัญญาไทยหรือผลิตภัณฑ์ สมุนไพรในแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นและแตกต่างมากกว่า ๓ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ขึ้นไป เกณฑ์การให้คะแนน ๑ คะแนน มีรายการที่ ๒ ๐.๕ คะแนน มีรายการที่ ๑ ๐ คะแนน ไม่มีปรากฏ	

ภาคผนวก ก

แบบประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลด้านประสบการณ์ของพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว

คำชี้แจง : กรุณาระบุรายละเอียดข้อมูลสำคัญของพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว และรางวัลด้านการท่องเที่ยวที่เคยได้รับ โดยกรอกข้อมูลลงในช่อง “ข้อมูล” และระบุปีที่เก็บข้อมูลและหมายเหตุ (หากมี)

ประเภทการประเมิน

☐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

☐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรกัญชา

(กรณีแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว เป็นแหล่งปลูก แปรรูป ผลิตภัณฑ์ สถานที่ต้องได้รับการอนุญาตในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

☐ มีใบอนุญาต

☐ ไม่มีใบอนุญาต (หยุดการประเมินถ้าไม่มีใบอนุญาต)

รายการข้อมูล	ระบุข้อมูล	ปีที่เก็บข้อมูล
๑. ชื่อจังหวัด		
๒. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว		
๓. ที่ตั้งตามพิกัดทางภูมิศาสตร์		
๔. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว อาทิ แหล่งปลูก สวนเกษตร ศูนย์การเรียนรู้		
๕. ขนาดพื้นที่โดยประมาณ (ตารางวา)		
๖. รางวัลและมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวที่เคยได้รับ (ย้อนหลัง ๕ ปี)		

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลศักยภาพตามองค์ประกอบการประเมินและจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์/อัตลักษณ์เฉพาะของแหล่งท่องเที่ยว

คำชี้แจง: ๑. จัดทำข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบเพาเวอร์พอยท์ตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดทั้ง ๔ องค์ประกอบ ๔๒ ตัวชี้วัด และข้อมูลจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์/อัตลักษณ์เฉพาะของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๕๐ สไลด์

๒. จัดทำข้อมูลจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์/อัตลักษณ์เฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบ VDO ความยาวไม่เกิน ๓ นาที พร้อมเอกสารอธิบายหรือบรรยายจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๑ แผ่น ขนาดตัวอักษร ๑๖ พอยต์

๓. จัดเตรียมเอกสารที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น คำสั่งต่างๆ โครงสร้างการบริหารงานองค์กร การบริหารจัดการพื้นที่ ภาพการประชุม รายงานการประชุม และภาพกิจกรรมต่างๆ

ของพื้นที่ที่มีการดำเนินการ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมแนบไฟล์เอกสารทั้งหมดตามข้อ ๑ - ๓ ในรูปแบบ FDF พร้อม VDO ผ่านระบบออนไลน์ (Google Forms) ตาม QR Code หรือ ลิงค์ด้านล่าง

ภาพที่ ๒ QR Code ประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร
ผ่านระบบออนไลน์

<https://forms.gle/SLmhcx๘PXDsAFomo๗>

ส่วนที่ ๓ การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามองค์ประกอบ ๔ ด้าน

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ลงในช่องระดับศักยภาพของแต่ละตัวชี้วัดตามแนวทางการประเมิน
ความพร้อมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

องค์ประกอบที่ ๑ ศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
ศักยภาพการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยว เชิงสุขภาพภูมิ ปัญญาไทยและ สมุนไพร	๑.๑ การกำหนดแผนผังการบริหารจัดการ พื้นที่อย่างเป็นระบบ	๐	๐.๕	๑	๑	
	๑.๒ การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้ เหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๑	
	๑.๓ การกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับ การท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๑	
	๑.๔ การได้รับรางวัล ใบรับรองมาตรฐาน/ คุณภาพ หรือใบประกาศเกียรติคุณของการ ท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๑.๕ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๐	๐.๕	๑	๑	
	๑.๖ การสร้างเครือข่ายพันธมิตรสนับสนุน การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๑.๗ ความร่วมมือสนับสนุนและการยอมรับ ของชุมชนโดยรอบ	๐	๐.๕	๑	๒	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
	๑.๘ การจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๑.๙ การจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและนันทนาการ	๐	๐.๕	๑	๒	
	๑.๑๐ การจัดการด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๑.๑๑ การดำเนินการตามแนวปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ภายใต้มาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	๐	๐.๕	๑	๒	
	๑.๑๒ การดำเนินการโครงการมาตรการควบคุมโรคตามแนวทางความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (Amazing Thailand Safety and Health Administration: SHA)	๐	๐.๕	๑	๒	
คะแนนรวมองค์ประกอบ ๑ (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)						

องค์ประกอบที่ ๒ ศักยภาพของระบบสาธารณสุขปึก ลิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
ศักยภาพของระบบสาธารณสุขปึก ลิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิ	๒.๑ ความพร้อมของระบบคมนาคมขนส่งและสาธารณสุขปึก ลิ่งพื้นฐานในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๒ การกำหนดเส้นทางและการให้บริการยานพาหนะนำชมสำหรับนักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๓ ความพร้อมและความสะอาดของห้องน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
ปัญญาไทยและสมุนไพร	๒.๔ การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกไว้สำหรับบริการผู้สูงอายุ คนพิการ และบุคคลที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษ	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๕ ความพร้อมด้านอาหารและเครื่องดื่มสำหรับนักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๖ ความพร้อมด้านที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๗ การจัดการของเสียในแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๘ การบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๙ ความพร้อมของพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	๐	๐.๕	๑	๒	
	๒.๑๐ มาตรการด้านความปลอดภัยในการป้องกัน การควบคุม และการเข้าถึงบริเวณที่มีกัญชา และผลิตภัณฑ์จากกัญชา(ประเภทยาเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีแหล่งปลูกกัญชา)	๐	๐.๕	๑	๒	
คะแนนรวมองค์ประกอบ ๒ (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)						

องค์ประกอบที่ ๓ ศักยภาพการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
ศักยภาพการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๓.๑ การต้อนรับและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีต่อนักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๒ ความพร้อมและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการต้อนรับ ดูแล และให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๓ การให้บริการ ผู้สื่อความหมาย วิทยากร หรือผู้นำชมสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่	๐	๐.๕	๑	๒	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
	๓.๔ การให้บริการร้านจำหน่ายสินค้าประจำวัน ผลผลิต ผลิตภัณฑ์แปรรูป ของฝากของที่ระลึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมุนไพร	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๕ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและช่องทางการติดต่อสื่อสารของแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๖ การให้บริการปฐมพยาบาลและสาธารณสุขเบื้องต้นสำหรับนักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๗ การบูรณาการและการเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกัน	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๘ กระบวนการให้บริการและการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและมีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๙ เทคนิคและกระบวนการสื่อความหมายการท่องเที่ยวในพื้นที่	๐	๐.๕	๑	๒	
	๓.๑๐ การสร้างประสบการณ์ความหลากหลายในกิจกรรมการท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๒	
คะแนนรวมองค์ประกอบ ๓ (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)						

องค์ประกอบที่ ๔ ศักยภาพด้านความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
ศักยภาพด้านความโดดเด่นเป็นอัตลักษณ์และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๔.๑ ความน่าสนใจและความหลากหลายของสินค้าและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๒ การส่งเสริมพัฒนาสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๓ เทคนิค องค์ความรู้ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๔	

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	ศักยภาพระดับ (A)			ค่าน้ำหนัก (B)	รวม (A x B)
	๔.๔ เรื่องเล่าและเนื้อหาด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๕ กิจกรรมการให้องค์ความรู้และสาธิตการดูแลและส่งเสริมสุขภาพด้านภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๖ กิจกรรมการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพจากภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และแพทย์พื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๗ การจัดจำหน่ายสินค้าด้านภูมิปัญญาไทยสมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่มีคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๘ การสร้างกิจกรรมการตลาดเพื่อส่งเสริมสนับสนุน และบอกต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรแก่นักท่องเที่ยวอื่น	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๙ การเชิดชูอัตลักษณ์ของพื้นที่ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการส่งเสริม บำบัด ฟื้นฟู ดูแลและรักษาสุขภาพ	๐	๐.๕	๑	๔	
	๔.๑๐ การใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าภูมิปัญญาไทยและสมุนไพรเพื่อคุณภาพและมาตรฐาน ตลอดจนความโดดเด่นและความแตกต่าง	๐	๐.๕	๑	๔	
คะแนนรวมองค์ประกอบ ๔ (คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน)						
คะแนนรวมทั้งหมด (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)						

ภาคผนวก ข

สำเนาฉบับ

คำสั่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ที่ ๒๔๐๙/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ด้วย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ตามโครงการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวศักยภาพสูงที่หลากหลายและโดดเด่น รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้สู่ชุมชนระดับฐานรากและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ และตามที่มีการโยกย้ายการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร เห็นควรปรับปรุงคำสั่งดังกล่าวให้เป็นปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และแก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

ข้อ ๑ องค์ประกอบ

๑.๑ นายธงชัย เลิศวิไลรัตนพงศ์	ที่ปรึกษา
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	
๑.๒ นายขวัญชัย วิศิษฐานนท์	ประธาน
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	
๑.๓ นางสาววันทนา แจ่มประจักษ์	รองประธาน
รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
๑.๔ ผู้แทนกองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	คณะทำงาน
กรมการท่องเที่ยว	
๑.๕ ผู้แทนกองพัฒนาบริการท่องเที่ยว	คณะทำงาน
กรมการท่องเที่ยว	
๑.๖ ผู้แทนกองทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	คณะทำงาน
กรมการท่องเที่ยว	
๑.๗ ผู้แทนกองสร้างสรรค์สินค้าการท่องเที่ยว	คณะทำงาน
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	
๑.๘ นายวิโรจน์ สิตประเสริฐนันท์	คณะทำงาน
นายกสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย	
๑.๙ นางสาวสุมาลี ว่องเจริญกุล	คณะทำงาน
อุปนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)	
๑.๑๐ ผู้อำนวยการกองการแพทย์ทางเลือก หรือผู้แทน	คณะทำงาน
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	

๑.๑๑ นางมณฑกา...

- ๒ -

๑.๑๑	นางมณฑกา อีร์ชัยสกุล
ผู้อำนวยการกองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	คณะกรรมการ
และเลขานุการ
๑.๑๒	นางสาวสุภารัตน์ เกดโล
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓	นางสาวพิชญารัตน์ วรรณภูมิกุล
เภสัชกรปฏิบัติการ
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๔	นางสาวอนงค์นาถ เบ้าทอง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๒ หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
จังหวัดเมืองสมุนไพร และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกัญชา

๒.๒ ประเมินความพร้อมและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาของแหล่งท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพจังหวัดเมืองสมุนไพร และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกัญชา

๒.๓ คัดเลือกสินค้าและผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกคำสั่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่ ๒๔๔๒/๒๕๖๔
ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายธงชัย เลิศวิไลรัตนพงศ์)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

ร่าง...
พิมพ์...
ตรวจ...

สำเนาฉบับ

คำสั่งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ที่ ๒๔๔๒ /๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ด้วย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่จะสร้างมาสร้างรายได้สู่ชุมชนระดับฐานราก และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ตามโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และแก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

ข้อ ๑ องค์ประกอบ

๑.๑ นายยงยศ ธรรมวุฒิ	ที่ปรึกษา
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	
๑.๒ นายจิตติ แสงธรรม	ประธาน
รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	
๑.๓ นางสาววันทนา แจ่มประจักษ์	คณะทำงาน
ผู้ตรวจราชการกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวง	
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
๑.๔ ผู้แทนกองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	คณะทำงาน
กรมการท่องเที่ยว	
๑.๕ ผู้แทนกองพัฒนาบริการท่องเที่ยว	คณะทำงาน
กรมการท่องเที่ยว	
๑.๖ ผู้แทนกองทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์	คณะทำงาน
กรมการท่องเที่ยว	
๑.๗ ผู้แทนกองควบคุมวัตถุเสพติด	คณะทำงาน
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	
๑.๘ ผู้แทนกองสร้างสรรค์สินค้าการท่องเที่ยว	คณะทำงาน
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	
๑.๙ นายวิโรจน์ สิตประเสริฐนันท์	คณะทำงาน
นายกสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย	
๑.๑๐ นางสาวสุมาลี ว่องเจริญกุล	คณะทำงาน
อุปนายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA)	

๑.๑๑ นางมนชกา...

- ၆ -

๑.๑๑	นางมณฑกา อีร์ชัยสกุล
ผู้อำนวยการกองสนุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๑.๑๒	นางสาวสุภารัตน์ เกตโล
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
กองสนุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓	นายณัฐวุฒิ ปราบภัย
เภสัชกรปฏิบัติการ
กองสนุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๔	นางสาวชนมน มนต์ธนาภพร
แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ
กองสนุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	ผู้ช่วยเลขานุการ
- ข้อ ๒ หน้าที่และอำนาจ
- ๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
ไพร และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกัญชา
- ๒.๒ ประเมินความพร้อมและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาของแหล่งท่องเที่ยว
ัดเมืองสนุนไพร และแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกัญชา
- ๒.๓ คัดเลือกสินค้าและผลิตภัณฑ์สนุนไพรคุณภาพเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

உயர்வு பித்திரம்

(นาย योगยศ ชรรณวุฒิ)
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก

ร่าง ส.ร.ต.น
พิมพ์ Q
ตรวจ Q

กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข

 0-2149-5609

 E-mail : division.of.herb@gmail.com